

Egy Radnóti-dedikáció körül

Éppen nem volt még szegedi egyetemista, de már szerepelt a *Jóság* antológiában, az 1928 és a *Kortárs* lapban Radnóti Miklós, amikor 1930-ban megjelent első kötete, a *Pogány köszöntő*. Huszonegy éves sincs még ekkor, korán jött tehát a költői indulás, akárcsak József Attilának. S kettejük sorsát ismerve a korai indulás feltétele volt az életmű teljességének.

Hogy egy szerző első kötetét bibliofil kiadásban jelentetik meg, nem jellemző könyvkiadói fogás. A *Pogány köszöntő*vel mégis ez történt: a címlap verzőjén (4. oldal) olvasható tájékoztatás szerint „*Ez a könyv a KORTÁRS irodalmi és művészeti szemle megbízásából a 'Budapesti Irodalmi és Nyomdai Rt.' betűivel ötszáz számozott példányban nyomatott, melyek közül az első huszonöt könyv Türi-Tauber Vilmos három illusztrációjával merített papíron és kézzel számozva könyvbarátok számára készült. Ezeket a példányokat a költő kézjegyével látta el.*”

Az általam ismert példány a Radnóti-számozta 8. Valóban tartalmazza a három cím nélküli illusztrációt, mégpedig beszámozatlan, íveken kívüli lapokon, a *Sok-autó jár itt és a Szegénység és gyűlölet verse*, a *Variáció szomorúságra* és a *Békesség*, valamint az *Ó, fény, ragyogás, napszemű reggel!* és az *Ádvent. Kései ember* című versek között.

Azonban Radnóti nemcsak kézjegyével látta el (aláírta), hanem dedikálta is a kötetet. Az előzéklapon olvasható, fekete tintával írt ajánlás így hangzik:

Schönfeld Emil úrnak

őszinte híve

Radnóti Miklós

Budapest, 1930. március 4.

Schönfeld Emil 1876-ban született budapesti gyáros volt, elsősorban textillel foglalkozott. 1906-tól tagja volt a Humanitas szabaddkőműves páholyinak. Nem volt alkotó, írása nem jelent meg sehol.¹

Nem lehetett igaz barátság vagy jó ismeretség az övék, hiszen a példány felvágatlan. Hiába a tehetség, Schönfeld Emil csak az illusztrációkat és az ívhajtogatás miatt olvasható *Köszönts a napot!* című verset, *Az áhitat zsoldárai* első két strófáját, valamint az illusztrációkat „keretező” költeményeket ismerhette. Felróni azonban mégsem lehet ezt neki. Érdeme nagyobb, mint „mulasztása”: a kereskedő- és iparosréteg azon csoportjához tartozott, amely nem nagy pénzösszegekkel mecénáskodott a szerzők javára, hanem akik aláírták a megjelenő könyvek előfizetési íveit, lehetővé téve annak kiadását. Így köszönheti meg a magyar irodalom – többek közt – Schönfeld Emil úrnak, hogy ha ő nem is, mi ismerjük Radnóti Miklós verseit.

BALOGH TAMÁS

¹ Ezen a helyen mondok köszönetet Dr. Viczián Jánosnak, aki adattárából volt szíves a Schönfeld Emilre vonatkozó információkat rendelkezésemre bocsátani.

Schönfeld Euit úmar
ösrinké híve

Raduóti Mikló

Budapest, 1930. március 4.